

КОНСОЛИДИРАНА НЕФИНАНСОВА ДЕКЛАРАЦИЯ
на
ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
„НАЦИОНАЛНА КОМПАНИЯ ЖЕЛЕЗОПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“ (ГРУПА)
- КОМПАНИЯ МАЙКА ДП НКЖИ И ДЪЩЕРНО ПРЕДПРИЯТИЕ „ТРЕН“ ЕООД
за 2018 г.

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Настоящата Консолидирана нефинансова декларация е неразделна част от Консолидирания доклад за дейността за 2018 г. на Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (Група) и е изготвена, съгласно разпоредбите и в съответствие с изискванията на:

- чл. 41 за изготвяне на Нефинансова декларация по чл. 48 от Закона за счетоводството (ЗСч), изм. и доп. ДВ бр. 13 от 12.02.2019 г.;
- Указание на Министерство на финансите от 21.12.2017 г. с Изх. № УК-3, относно прилагане на глава седма „Годишни доклади“, раздел трети „Нефинансова декларация“ и раздел четвърти „Консолидирана нефинансова декларация“ от ЗСч;
- чл. 1 от Директива 2014/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 г. за изменение на Директива 2013/34/ЕС по отношение на оповестяването на нефинансова информация и на информация за многообразието от страна на някои големи предприятия и групи.

При избора на подход за изготвянето на нефинансовата декларация, ръководството се позовава на рамки, които най-пълно отговарят на политиката на Групата по отношение на дейностите, осъществявани в областта на екологията, социалните въпроси и тези, свързани със служителите, правата на човека и борбата против корупцията, като:

- Ръководство за отчетността в областта на устойчивото развитие на Глобалната инициатива за отчетността (Global Reporting), чиято структурата е предназначена да служи като еталон за отчитане на икономическото, екологичното и социалното представяне на организациите;
- Глобален договор на ООН ((UN) Global Compact), който призовава компаниите да възприемат, подкрепят и приложат в своята сфера на влияние, сбор от ценности, разделени в четири основни категории – права на човека, трудови норми, околна среда и антикорупция;

Информацията, съдържаща се в Консолидираната нефинансовата декларация е насочена да задоволи интереса на заинтересовани страни, като: инвеститори, работници и служители, потребители, доставчици, клиенти, местни общности, публични органи, уязвими групи, социални партньори и гражданското общество.

2. БИЗНЕС МОДЕЛ

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (Група) включва Компанията майка ДП „Национална компания Железопътна инфраструктура“ и Дъщерно предприятие „ТРЕН“ ЕООД.

Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ (ДП НКЖИ или Компанията майка) съществува от 01.01.2002 г. Създадено е при преобразуването на Национална Компания „Български държавни железници“ на основание на чл. 9, ал. 1 от Закона за железопътния транспорт (ЗЖТ) и е със статут на държавно предприятие по чл. 62, ал. 3 от Търговския закон.

Компанията майка ДП НКЖИ е „Предприятие от обществен интерес“, съгласно § 1 т. 22 от Допълнителните разпоредби на ЗСч. Компанията е основен управител на железопътната инфраструктура в Република България.

Едноличен собственик на капитала на Компанията майка ДП НКЖИ е Българската държава, чрез Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията. Органите на управление на Компанията майка ДП НКЖИ, съгласно ЗЖТ са: Министърът на транспорта, информационните технологии и съобщенията; Управителният съвет; Генералният директор.

Дейностите в Компанията майка ДП НКЖИ са регламентирани от Закона за железопътния транспорт, подзаконовите нормативни актове по неговото прилагане, международните споразумения за железопътни превози, по които Република България е страна и са съобразени с изискванията на директивите и Регламентите на Европейската комисия. Компанията майка ДП НКЖИ организира дейността си в съответствие с 5-годишен договор с държавата по чл. 25 (1) от ЗЖТ, дългосрочна програма за развитие на железопътния транспорт и на железопътната инфраструктура по чл. 27 от ЗЖТ, годишна програма за изграждането, поддържането, ремонта, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура по чл. 28 от ЗЖТ, годишен бизнес план за дейността.

Основният предмет на дейност е: осигуряване на равнопоставени условия при използването на инфраструктурата от лицензирани превозвачи; извършване на дейности по развитието, ремонта, поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура; развитие на транспортните връзки и сътрудничеството с другите жп администрации; управление на влаковата работа в железопътната инфраструктура при спазване на изискванията за безопасност, надеждност и сигурност; приемане и изпълнение на всички заявки, произтичащи от задълженията за обществени услуги; осъществяване на инвестиционна политика при развитието и модернизацията, поддържането и ремонта на железопътната инфраструктура за реализация на европейските критерии и стандарти и др.

Компанията майка ДП НКЖИ е едноличен собственик на дъщерно дружество „ТРЕН“ ЕООД, създадено на 01.06.2007 г. с предмет на дейност: търговия с електрическа енергия.

Компанията майка ДП НКЖИ е свързано лице с асоциирано предприятие „фьосталпине ФАЕ София“ ООД, в което притежава 49% дялово участие.

Компанията майка ДП НКЖИ има акционерно участие в „Зона за обществен достъп-Бургас“ АД в размер на 20% от акционерния капитал.

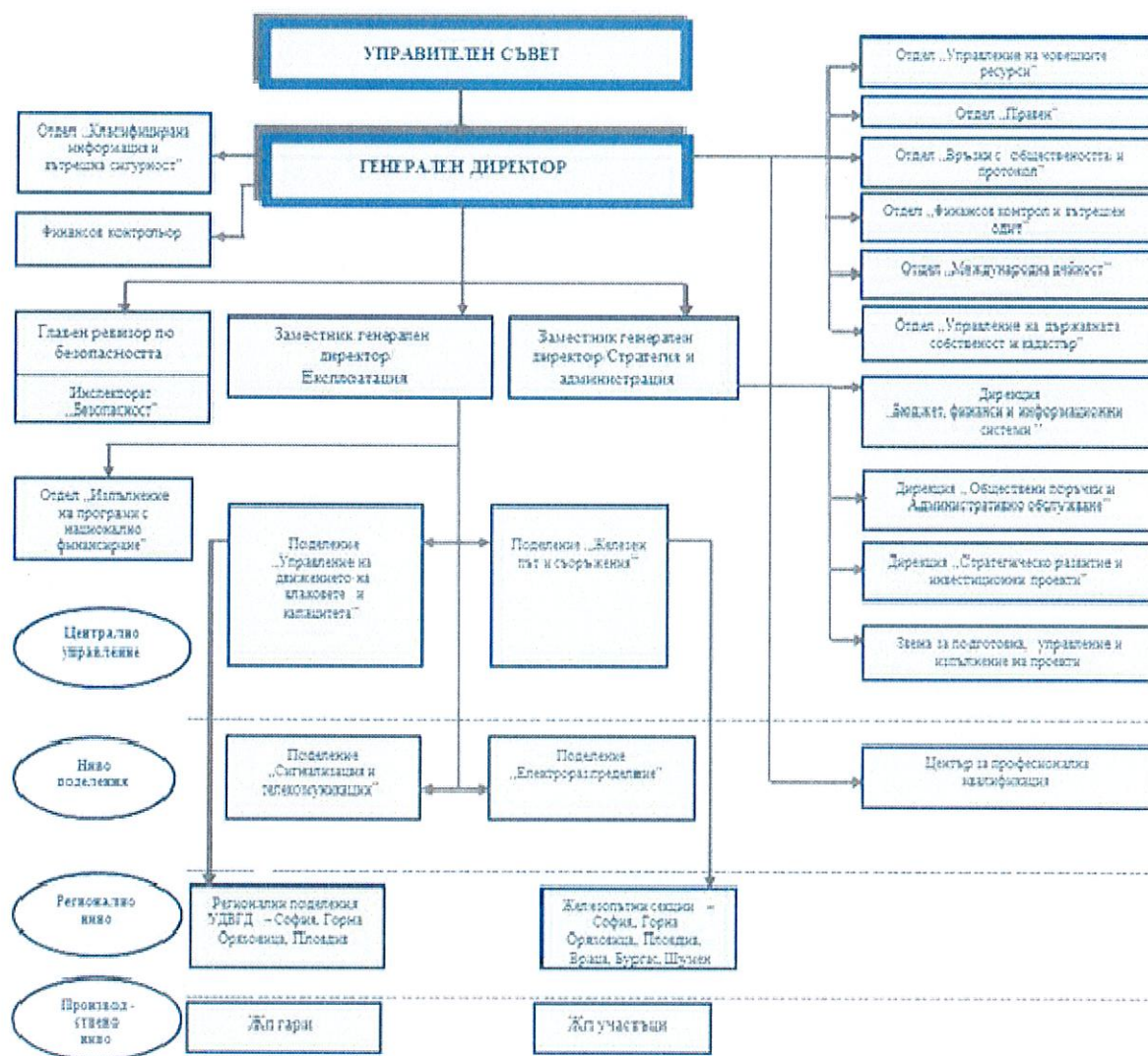
Компанията майка ДП НКЖИ има малцинствено участие в ЗАД „Алианс България“ в размер на 2,796%.

2.1. ОРГАНИЗАЦИОННО-УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА НА ГРУПАТА

Структурата и организацията на работа в Групата, са определени чрез:

- Правилник за устройството и дейността на Компанията майка ДП НКЖИ;
- Статут и правилници за дейността на дирекции/поделиния/отдели одобрени от Генералния директор.

Организационно-управленска структура на Компанията майка ДП НКЖИ към 31.12.2018 г.:

2.2. ОСНОВНИ ЦЕЛИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГРУПАТА

Стратегическият документ на Европейския съюз (ЕС), който очертава тенденциите в развитието на железопътния транспорт в Съюза, е десетгодишната стратегия за растеж „Европа 2020“: Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Стратегията предлага конкретни действия на европейско и национално ниво за постигане на високи нива на заетост, нисковъглеродна икономика, социална и териториална кохезия.

Основните цели за развитие на Групата са обосновани от трите основни принципа, заложи в „Европа 2020“, а именно:

- **Устойчивост:** на поддръжката на инфраструктурата; на изпълнението на планираните етапи за постигане на изискванията на техническите спецификации за оперативна съвместимост; финансова устойчивост;
- **Безопасност и екология:** намаляване на газовите емисии, чрез електрификация и/или подновяване на контактна мрежа; модернизация на тяговите подстанции; намаляване броя на инцидентите по вина на Управителя на инфраструктурата (УИ), чрез модернизация на осигурителните системи и въвеждане на контролни точки и система за управление на влаковата работа;
- **Ефективност:** въвеждане на интелигентни транспортни системи за управление движението на влаковете; намаляване на разходите за експлоатация и поддръжане; увеличение на капацитета; постигане на достъпна среда за хора в неравностойно положение.

Основните приоритети, към които Групата се стреми са следните:

- Пазарна ориентация на Групата и политика за утвърждаването ѝ като обществено отговорна организация;
- Изграждане на конкурентоспособна организация и търговско ориентирано предприятие;
- Ограничаване негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората;
- Модернизиране и привеждане на железопътната инфраструктура в съответствие с европейските стандарти за безопасност;
- Висок професионален кадрови потенциал;
- Осигуряване на качествен и леснодостъпен жп транспорт (премахване на транспортни бариери) за хора в неравностойно положение.

2.3. СТРАТЕГИЯ НА ГРУПАТА

Основният документ, който очертава стратегическата рамка на развитие на транспортната система в Република България е **Интегрираната транспортна стратегия за периода до 2030 г.** Документът представлява всеобхватен план за устойчиво развитие на транспортната система на Република България и рамка за инвестиции в транспорта. Стратегията определя приноса на Република България към Единното европейско транспортно пространство в съответствие с Общите приоритети, съгласно член 10 от Регламент № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета, вкл. приоритети за инвестиции в основната и широкообхватната Трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T) и във второстепенната свързаност.

В изпълнение на Интегрираната транспортната стратегия, в края на разглеждания период Република България трябва да притежава по-конкурентоспособна, финансово стабилна, безопасна и сигурна железница, която да удовлетворява потребностите на населението за качествен транспорт и да допринася за развитието на бизнеса.

Развитието на железопътният транспорт като транспорт с по-малко негативно въздействие върху околната среда е приоритет на националната транспортна политика. Усилията са насочени към изграждане на модерна, оперативно съвместима железопътна инфраструктура. Изпълнението на големите инфраструктурни железопътни проекти подкрепя икономическия растеж на регионите, националната и международна свързаност на страната.

2.4. ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ НА ГРУПАТА

2.4.1. ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ НА КОМПАНИЯТА МАЙКА ДП НКЖИ

Групата извършва дейността си в съответствие с провежданата от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията *политика в областта на транспорта* и включените в обхвата на политиката *бюджетни програми* „Развитие и поддръжка на транспортната инфраструктура“ и „Организация, управление на транспорта, осигуряване на безопасност, сигурност и екологосъобразност“.

В качеството си на основен управител на железопътната инфраструктура на Република България Компанията майка ДП НКЖИ предоставя по недискриминационен начин на всички железопътни предприятия, включително лицензирани превозвачи равнопоставен достъп до железопътната инфраструктура, обслужващите съоръжения, допълнителни и спомагателни услуги.

Условията и редът за достъп и използване на железопътната инфраструктура на територията на Република България са регламентирани в Закона за железопътния транспорт и Наредба № 41/2001 за достъп и ползване на железопътната инфраструктура.

Политиката за инфраструктурните такси на Управителя на железопътната инфраструктура в Република България е представена подробно в Референтния документ за състоянието на железопътната мрежа, публикуван на страницата на Компанията майка ДП НКЖИ.

Съгласно тези документи, превозвачите заплащат инфраструктурни такси за използване на железопътната инфраструктура и цени за допълнителни и съпътстващи услуги.

Определянето на таксите събирани от Компанията майка ДП НКЖИ се основава на принципите залегнали в законовата нормативна рамка и са съобразени с изискванията на Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за създаване на единно европейско железопътно пространство, Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/909 на Комисията, относно реда и условията за изчисляване на преките разходи, направени вследствие на извършването на влаковата услуга и Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/2177 на Комисията от 22 ноември 2017 година относно достъпа до обслужващи съоръжения и свързани с железопътните дейности услуги.

Инфраструктурните такси за достъп и използване на железопътната инфраструктура са установени от управителя на инфраструктурата съобразно Методика, приета с ПМС №92 от 04.05.2012 г. и одобрена от Министерския съвет, по предложение на Министъра на транспорта, съгласувано с регулаторния орган Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“.

Железопътните превозвачи, заплащат на управителя на железопътната инфраструктура утвърдена **цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт**. Цената за тягова електроенергия се определя в съответствие със Закона за Енергетиката и Решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР). В изпълнение на Закона за енергетика, Правилата за търговия с електрическа енергия и лицензионните изисквания са сключени отделни договори с всички опериращи на територията на Република България железопътни превозвачи за предоставяне на услугата.

Компанията майка ДП НКЖИ е изготвила проект на **нова Методика за изчисляване на инфраструктурните такси**, които да са в съответствие с законодателството на ЕС (Директива 2012/34/ЕС и Регламента за изпълнение 2015/909/ЕС за железопътния сектор), както и с българското законодателство след транспонирането на Директивата. Новата Методика въвежда два компонента за формиране на таксата: *инфраструктурна такса за преминаване по железен път* и *инфраструктурна такса за използване на*

електрозахранващо оборудване за задвижваща електроенергия. С нейното приемане ще се гарантира прилагането на **ценова политика**, която изисква справедливо разпределяне на таксите между пътническия и товарния транспорт на базата на ефективни, прозрачни и недискриминационни принципи и ще се осигури ефективно управление, поддържане и развитие на железопътната инфраструктура.

Съгласно чл. 25 ал. 1 от ЗЖТ държавата участва във финансирането на дейностите по поддържането и експлоатацията на железопътната инфраструктура, като размерът се определя в рамките на 5-годишен договор между държавата, представлявана от министъра на финансите и от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, от една страна и Компанията майка ДП НКЖИ, от друга. Първият договор е подписан на 28.12.2005 г.

В изпълнение на Договора с държавата УИ извършва дейности по изграждането, поддържането, развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура, включително в създаването, съхраняването и поддържането на мощности и материални средства за осъществяване на отбранително-мобилизационни мероприятия в съответствие с Програма за развитието и експлоатацията на железопътната инфраструктура за период от пет години и Годишна програма, която определя обема на дейността за съответната година.

Със Закона за държавния бюджет (ЗДБ) ежегодно на Компанията майка ДП НКЖИ се предоставя капиталов трансфер за ремонт и придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА) и субсидия за текуща дейност. Със средствата от държавния бюджет се покриват само разходи, свързани с изпълнението на възложените от държавата дейности.

Значителна част от инвестициите, необходими за изграждане и модернизация на железопътна инфраструктура се осигуряват по Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ). Компанията майка ДП НКЖИ е бенефициент по Оперативна програма „Транспорт” 2007-2013 г. (ОПТ), Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура” 2014-2020 г. (ОПТТИ), Механизъм за свързване на Европа (МСЕ).

2.4.2. ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ НА ДЪЩЕРНО ПРЕДПРИЯТИЕ „ТРЕН“ ЕООД

„ТРЕН“ ЕООД стартира своята дейност от 07.06.2008 г., когато влиза в сила първият график, по който дружеството купува енергия от производители и доставя тази енергия за покриване нуждите на крайния потребител. Дружеството извършва продажба на електрическа енергия въз основа на подновена Лицензия за търговия с електрическа енергия № Л-490-15 от 13 юли 2017 г., издадена от КЕВР на Република България за срок от 10 години.

3. ФИРМЕНИ ПОЛИТИКИ

3.1. ПОЛИТИКА ПО КАЧЕСТВО

Компанията майка ДП НКЖИ прилага „Система за управление на качеството по международния стандарт ISO 9001:2015“, с която следва политика по качество, ориентирана към осигуряване използването на железопътната инфраструктура от лицензирани превозвачи при равнопоставени условия. Политиката по качеството осигурява рамка за създаване и преглеждане на конкретни цели на управлението и е насочена към удовлетворяване на изискванията на всички външни и вътрешни заинтересовани страни: клиенти; работна и обществена среда; човешки ресурс; доставчици; собственик – държавата; контролни органи и финансови институции.

Ръководството е ангажирано с непрекъснато подобряване на системата за управление на качеството, чрез личното си участие, ангажимент и отговорност за удовлетворяване на приложимите изисквания към дейността на Групата и последователно прилагане на Системата за управление на качество, съгласно изискванията на БДС EN ISO 9001:2015.

3.2. ЕКОЛОГИЧНА ПОЛИТИКА

В съответствие с Организационно-управленската структура, към Главният ревизор по безопасността е създадена Инспекция „Екология“, която провежда екологичната политика като контролира, координира и ръководи екологичната дейност. Инспекция „Екология“ следи за спазване на държавната политика в областта на околната среда, осъществявана от Министерство на околната среда и водите, Изпълнителна агенция по околна среда и водите, Регионалните инспекции по околна среда и водите, Басейновите дирекции и Дирекциите на националните паркове и оказва съдействие при осъществяване на дейността им в поделенията на Компанията майка ДП НКЖИ. От 2018 година се подава информация към Българска Агенция по Безопасност на Храните (БАБХ), относно националния план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България.

Влияние на дейността на Групата за осъществяване на целите на политиката по опазване на околната среда, за ограничаване на негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората.

1. Опазване чистотата на атмосферният въздух.

Поради специфичната дейност в Групата замърсяването на въздуха е минимално. Остарелите автомобили се подменят с нови. По време на експлоатацията на железопътната инфраструктура не се наблюдава замърсяване на въздуха. Замърсяване на въздуха с прахови емисии и отработени газове от строителните и транспортни машини се наблюдава при изграждане, ремонт и/или рехабилитация на железопътната инфраструктура.

2. Дейността на Групата не води до замърсяване на водите.

3. Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологична оценка на плановете и програми.

Сред основните административно-регулативни инструменти, предвидени в Закона за опазване на околната среда (ЗООС), са провежданите процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и екологичната оценка на плановете и програми. Всеки проект или дейност, посочени в съответното приложение към Закона за опазване на околната среда (Приложение № 1), които биха могли да въздействат върху един или няколко компонента на околната среда, е предмет на задължителна процедура по ОВОС. Дейностите, включени в Приложение № 2 към ЗООС, подлежат на преценка относно необходимостта от ОВОС.

При изготвяне на инфраструктурните проекти, задължително се извършват горепосочените процедури с цел опазване на околната среда.

4. Управление на отпадъците.

В изпълнение на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) в поделенията на Компанията майка ДП НКЖИ се извършва временно съхранение на отпадъците. Обособени са 143 бр. площадки за временно съхраняване на отпадъци (ПВСО) на мястото на генерирането им, в съответните регионални поделения. Генерираните отпадъци се съхраняват временно и след натрупване на количества се предават по договор на лица, притежаващи необходимия документ по чл. 35 от ЗУО.

5. Намаляване на шумовото натоварване.

При изграждане, ремонт, реконструкция и/или модернизация на железния път за намаляване на шумовото натоварване се извършва следното: полагане на нови типове конструкции на горно строене на железния път с използване на еластични скрепления, еластомерни демпфериращи подложки; полагане на безнаставов релсов път и нови лубрикатори за релси; шлайфане на релсите с цел премахване на вълнообразно износване; полагане на стрелки за високоскоростно движение и на еластични прелезни настилки; замяна на метални мостови конструкции без баластово легло; изграждане на шумозаглушителни и предпазни стени.

6. Енергийна ефективност

По отношение на енергийната ефективност, при ремонтите на сградния фонд в гарите се подновява изцяло дограмата с нова алуминиева дограма. Санират се всички части на сградата и се изграждат топлоизолационни окачени тавани, които намаляват светлата височина на сградата и увеличават топлината в нея.

7. Ограничаване на негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората

Комплексното изпълнение на мерките по ограничаване на негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората допринася за устойчивото развитие на транспортния сектор в съответствие с политиките на ЕС.

Провежданата политика се основава на Пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност, като една от целите е свързана с климата и енергетиката. Държавите-членки са поели ангажимент до 2020 г. да намалят емисиите на парникови газове с 20%, да увеличат с 20% дела на възобновяемите енергийни източници в своя енергиен баланс и да постигнат целта за 20%-но спестяване на първична енергия.

Изпълнението на стратегическия план за енергийни технологии е изключително важно за реализацията на основните етапи възможно най-икономически ефективно и за постигане на максимални ползи за производствените отрасли в ЕС.

Съгласно изискванията на екологичното законодателство, Компанията майка ДП НКЖИ изготвя следните документи:

- Сертификати за произход на отпадъците, генерирани от дейността ѝ, които са неразделна част от договорите за продажба;
- Работни листа за класификация на отпадъците;
- Годишни отчети за генерираните количества отпадъци по отчетни книги, за всеки отпадък и за всяка една обособена площадка;
- Годишен отчет относно количества SF6 /елегаз/, съдържащи се в комутационна апаратура за високо напрежение;
- Идентификационни документи при транспортиране на опасни отпадъци.

Като възложител на строително-монтажни работи (СМР) Компанията майка ДП НКЖИ съгласува и следи за отговорността и задължението на изпълнителя към изготвеният План за управление на строителните отпадъци с обхват и съдържание, определени от Наредба за управление на строителните отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали (Наредбата).

При Възлагане на обществени поръчки за проектиране и изпълнение на строежи (с изключение на премахване на строежи), в документацията за избор на изпълнител и в договори за възлагане се включват задължения към участниците в строително-инвестиционния процес за спазване на изискванията за изпълнение на целите за

рециклиране и оползотворяване на строителните отпадъци и изискването за влагане на рециклирани строителни материали и/или оползотворяване на строителни отпадъци в обратни насипи.

При обществени поръчки за строително-монтажни работи и премахване на строежи, в документация за избор на изпълнител и в договори за възлагане се включва задължение към изпълнителя за изготвяне на План за управление на строителните отпадъци в обхват и съдържание, определени с Наредбата.

В изпълнение на **Националната програма за статистически изследвания и изискванията на Европейския съюз** Групата ежегодно отчита:

- Емисии в атмосферния въздух;
- Разходи за опазване и възстановяване на околната среда;
- Движение на дълготрайните материални активи с екологично предназначение;
- Водопотребление.

3.3. СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

Компанията майка ДП НКЖИ провежда последователна социална политика спрямо работещите, следвайки Годишна социална програма, договорена в Колективния трудов договор, която включва:

- Осигуряване на ваучери за храна;
- Осигуряване на социална сума срещу ползване на отпуск;
- Отпускане на социални помощи на затруднени работници и служители;
- Възстановяване в почивни бази;
- Осигуряване на възможност за безплатно пътуване по железопътната мрежа;
- Допълнително пенсионно осигуряване.

3.3.1. ПОЛИТИКА ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ

Политиката по отношение на служителите е разписана като **ангажимент на работодателя** в Колективния трудов договор и е свързано с:

- създаване на здравословен социален климат;
- социална сигурност на работещите и устойчива заетост;
- повишаване ролята и ефективността на социалния диалог със синдикатите и представителите на работниците и служителите;
- въвеждане на мерки за по-добър баланс на трудовия и личен живот;
- отговорна комуникация и потребности към работещия;
- равенство между половете и защита от насилие на работното място.

3.3.2. РАВНОПОСТАВЕНОСТ И ЗАЧИТАНЕ НА ЧОВЕШКИТЕ ПРАВА

В Колективния трудов договор **работодателят е гарантирал** прилагането на:

- принципа на равнопоставеност на половете по отношение на заплащането на труда, достъп до обучение и кариерно развитие. Групата разглежда като предпоставка за устойчив бизнес успех действащата политика на равни възможности от 2014 г., която осигурява равно третиране и равни възможности за служителите;
- нулева толерантност от страна на работодателя към прояви на физически, психически и сексуален тормоз на работното място;
- превенция на стреса.

3.3.3. ЗДРАВЕ И БЕЗОПАСНОСТ ПРИ РАБОТА

Осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд се осъществява в съответствие на оценката на риска за здравето и безопасността на работещите и при необходимост се планират и прилагат превантивни мерки и методи на работа. Те осигуряват подобряване нивото на защита на работещите, както и интеграция на всички дейности и структурни звена в предприятието. Програмата за 2018 г. включва за приложение подходящи мерки степенувани по приоритети, с цел предотвратяване на риска, неговото намаляване или ограничаване.

За определяне на приоритетите са спазени следните основни критерии:

- сериозност на вредата, която може да възникне от идентифицираната опасност;
- брой лица, които могат да бъдат засегнати от опасността.

Дейността по осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд се осъществява системно, като процес на постоянно подобряване на работната среда, на преминаване от ниво на безопасност съответстващо на минималните изисквания към по-високи нива на защита, които водят до минимизиране и ограничаване на рисковете, оптимизиране условията на труд, създаване на предпоставки за удовлетвореност от труда. Реализират се мерки в следните приоритетни области: управление на професионалните рискове; ефективно прилагане на законодателството в областта на безопасните и здравословни условия на труд; изграждане на поведение в участниците в трудовия процес, насочено към опазване на здравето и повишаване работоспособността.

Службата по трудова медицина към Компанията майка ДП НКЖИ осъществява функции и задачи, произтичащи от Закона за здравословни и безопасни условия на труд (ЗЗБУТ) и Наредба № 3/25.01.2008 г., които са насочени към консултиране и подпомагане директорите на поделенията за прилагане на ефективни подходи и действия за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Изпълнението на изискванията на Наредба № 11 от 21.12.2005 г. за определяне на условията и реда за осигуряване на **безплатна храна и/или добавки към нея** са разписани като ангажимент на работодателя в Колективния трудов договор на компанията. Работодателят осигурява безплатна храна, тонизиращи и ободряващи напитки на персонала работещ при определени условия на труд.

Работодателят осигурява, за сметка на предприятието, снабдяването и всички дейности по поддържането на **лични предпазни средства**, в т.ч. специално работно облекло, съгласно изискванията на Наредба № 3 от 19.04.2001 г., както и работно, и униформено облекло, съгласно изискванията на Наредбата за безплатното работно и униформено облекло от 20.01.2011 г.

3.3.4. ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Групата провежда политика по осигуряване на квалифициран и компетентен персонал със съответно образование, обучение и квалификация, чрез разписани процедури за набиране и подбор на кадри, оценка на работниците и служителите и ежегодно планиране на нуждите от персонал.

Компанията майка ДП НКЖИ извършва вътрешнофирмено професионално обучение по утвърдена годишна Програма за провеждане на курсове за професионално обучение в Центъра за професионална квалификация и в съответствие с регламент в Правилник за професионалното обучение на персонала на ДП НКЖИ.

Позовавайки се на целите и приоритети заложи в Плана за действие на Република България за прилагане на Конвенцията за правата на хората с увреждания (2015-2020),

Групата осигурява равни възможности за реализация на хора с увреждания, с цел тяхното адаптиране в трудовата среда и интегрирането им в обществения живот.

През 2018 г. за повишаване на квалификацията и придобиване на нова квалификация са обучени 903 бр. и на 5 702 бр. работници и служители е проведено периодично обучение по нормативни документи.

Проведени са семинари и специализирани конференции от външни обучителни организации: Международна конференция за управление на хора на тема „Предизвикателства, възможности и мотиватори“; Международна конференция за управление на хора на тема „Новият HR: Нова среда, нови възможности“; HR конференция: „Правни и психологически решения за справяне с проблемни служители“.

3.3.5. В ПОМОЩ НА ОБЩЕСТВОТО

Сътрудничество с висши училища

Компанията майка ДП НКЖИ има сключени договори за сътрудничество със следните висши училища: Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“, Технически университет гр. София, Университет за национално и световно стопанство (факултет „Икономика на инфраструктурата“), Минно-геоложки университет и с професионалните гимназии по жп транспорт: „Никола Корчев“ гр. София; „Христо Смирненски“ гр. Карлово и „Никола Йонков Вапцаров“ гр. Горна Оряховица.

Насърчаване на заетостта

За успешно стартиране на кариерата са разработени: ***Програма за изплащане на стипендии на ученици*** от средни училища и професионални гимназии със специалности, имащи отношение към дейността на Компанията майка ДП НКЖИ и ***Стипендиантска програма за студенти***, която през месец декември 2018 г. е разширена, с цел да обхване по-голяма целева група студенти. По Стипендиантските програми са сключени 10 бр. договори с ученици и 4 бр. със студенти, обучаващи се по специалности свързани с дейността на Групата. По проект „Студентски и ученически практики“ за 2018 г. е проведено практическо обучение в реална работна среда на 2 броя студенти и 7 броя ученика. Проведени са производствени практики на 46 броя студента и ученика.

Участие във форуми, конференции и семинари

С цел презентиране на дейността, Компанията майка ДП НКЖИ участва в следните форуми: „Национални дни на кариерата – Добра кариера, Добър живот 2018 г.“, в гр. София, гр. Пловдив, гр. Русе и гр. Габрово; „Дни на кариерата“ във ВТУ „Тодор Каблешков“; „Дни на специалностите“, организирани във ВТУ „Тодор Каблешков“.

3.3.6. РАВЕНСТВО НА ПОЛОВЕТЕ НА РЪКОВОДНИ ПОЗИЦИИ

В контекста на членството на Република България в Европейския съюз и в съответствие със заложените цели в Национална стратегия за насърчаване на равнопоставеността на половете за периода 2016-2020 г., политиката на Групата по отношение равнопоставеността на половете е ориентирана към създаване на условия за:

- равнопоставено третиране на мъжете и жените при назначаването им на отговорни ръководни позиции в структурните звена на дружеството;
- балансирано представителство на мъжете и жените в процеса на взимане на решения по социалната политика на дружеството и синдикалните организации.

4.1. ПОЛИТИКА ЗА БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЯТА

Във връзка с разрешаване на въпросите и случаите на корупция и подкупи са разработени Вътрешни правила за въвеждане на антикорупционни процедури, с които се въвеждат антикорупционни процедури, както и определяне на механизми за сигнализиране, проверка, разкриване и докладване на корупционни практики, измами, нередности, злоупотреба със служебно положение, конфликт на интереси и търговия с власт.

Индикатори, използвани при оценка на риска, свързан с корупция, измами, нередности, злоупотреба със служебно положение, конфликт на интереси и търговия с власт са:

- внезапна промяна на имотното състояние на даден служител;
- сключване на анекси по договори за обществени поръчки, извън случаите, посочени в ЗОП;
- нередовно отчитане на финансовите средства;
- получаване на подаръци в натура, извън обичайните рекламни или сувенирни материали;
- използване на служебното положение за получаване на дадена услуга;
- други индикатори, посочени в „Индикатори за нередности и измами“- технически указания на ИА „Одит на средства от Европейския съюз“.

За осъществяване на вътрешен контрол, предназначен за предотвратяване на корупцията и подкупите в Компанията майка ДП НКЖИ функционират отдел „Финансов контрол и вътрешен одит“ и отдел „Класифицирана информация и вътрешна сигурност“. Дейността на отделите се подпомага от дирекция „Бюджет, финанси и информационни системи“.

Въз основа на оценка на риска се осъществява вътрешен одит на всички структури, програми, дейности и процеси. При изпълнение на одитните ангажименти се проверяват и оценяват съответствието на дейностите със законодателството, вътрешните актове и договорите; надеждността и всеобхватността на финансовата и оперативната информация; ефективността, ефикасността и икономичността на дейностите; опазването на активите и информацията; изпълнението на задачите и постигането на целите.

4. ОСНОВНИ РИСКОВЕ СВЪРЗАНИ С ЕКОЛОГИЧНИТЕ И СОЦИАЛНИ ВЪПРОСИ

4.1. ОСНОВНИ ЕКОЛОГИЧНИ РИСКОВЕ

Железопътният транспорт е екологично най-безопасен. За използването на това предимство, както и за устойчивото развитие на транспортната система е необходимо опазването на околната среда. **Рисковете и приоритетите** свързани с опазването на околната среда в железопътната инфраструктура са в сферата на:

- **Опазване на въздуха.** Източници на въздушно замърсяване са дизеловите локомотиви и пътно-ремонтните машини. Вредното влияние от работата на машините се неутрализира частично от насажденията.
- **Опазване на водните ресурси.** Недопускане замърсяване на железопътната инфраструктура чрез развитие на водопроводно-канализационна система.
- **Опазване на почвата.** Наблюдение на източниците на замърсяване. Строг контрол върху средствата и технологиите за химически вегетационен контрол на растителността по жп линии и разработка на мероприятия и превантивен контрол по премахването ѝ;

- **Управление на отпадъците.** Осигуряване на техническа и технологическа реконструкция с цел намаляване до минимум на производствените отпадъци. Обезпечаване рекултивацията на почвата след отстраняване на отпадъците.

От железопътния транспорт ежегодно се образуват голямо количество твърди битови и производствени отпадъци, значителна част от които се натрупват на територията на железопътната инфраструктура. Имайки предвид, че основната част се изхвърля по трасето, това е голямо замърсяване от превоз на товари, нефт и нефтопродукти, прах, пясък, желязо (от изтриване на релсите), биологични отпадъци (растителност) и т.н.

Редуциране на рисковете:

- **Намаляване на шумовото замърсяване:** провеждане на мониторинг за акустично замърсяване; внедряване на нови решения по използването на звукоизолиращи и звукопоглъщащи материали, внедряване на рационални способи за планиране ограничаването на строителството в неблагоприятни райони.

- **Ограничаване на електромагнитното влияние:** инвентаризация на източниците на електромагнитно поле и внедряване на мероприятия по надзор на електромагнитното влияние; създаване на санитарно-защитни зони; внедряване на локална защита.

- **Редуциране на радиационно влияние:** ведомствен радиологичен контрол на източниците на йонизиращи излъчвания; организационни инженерно-технически мероприятия при осъществяване на проектно-строителни работи и при работа с източници на йонизиращи излъчвания.

Железопътната инфраструктура включва и телекомуникационна и осигурителна техника, които се използват с цел повишаване сигурността и безопасността на превозите. Във връзка с това се прилага Европейска система за управление на железопътния трафик (ERTMS), която обединява две системи: Европейска система за управление на влаковете (ECTS) и Глобална система за мобилни комуникации (GSMR).

4.2. ОСНОВНИ СОЦИАЛНИ РИСКОВЕ

Основни рискове свързани с персонала

- Количествен и качествен дефицит на персонала най-вече в големите градове и промишлени центрове.

- Текучество на персонала поради липса на мотивация и конкуренция на пазара на труда от страна на мобилни оператори, енергоразпределителни дружества, метрополитен, строителни фирми, както и отваряне на европейския пазар на труда.

- Задълбочаваща се тенденция на недостиг на експлоатационен персонал в специфични дейности.;

- Очертаващата се неблагоприятна тенденция във възрастовата структура на работната сила. 82% от персонала е на възраст над 40 години. Средната възраст е 48,8 години.

Редукция на рисковете свързани с персонала

- Използване на механизмите за преразпределение на наличния списъчен състав;
- Ефективни механизми за предаване на знания и опит и осигуряване на приемственост и взаимозаменяемост. Стимулиране на менторството.

- Ограничаване на текущото чрез въвеждане подобряване и разширяване на социална политика на предприятието с допълнителни социални стимули и пакети.

- Повишаване на социалния статус чрез изпълнение на реална Социална програма.
- Повишаване на доходите и стимулиране на персонала за постигнати резултати.

- Провеждане на ефективна политика за повишаване на професионалната квалификация. Идентифициране и планиране необходимостта от професионално обучение.

- Обучение за придобиване на нова квалификация за сметка на работодателя на външни на компанията лица, срещу сключване на договор.

5. НЕФИНАНСОВИ КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕКОЛОГИЯ, ПРОИЗВОДСТВЕНА СРЕДА И ПЕРСОНАЛА НА ГРУПАТА

5.1. НЕФИНАНСОВИ КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ЕКОЛОГИЯ

Компанията майка ДП НКЖИ следва политика по управление и осигуряване на стандарти за безопасност, сигурност и опазване на околната среда, която включва следните ключови цели:

- Поощряване използването на железопътен транспорт чрез подобряване на железопътната инфраструктура и услуги;

- Разширяване на електрификацията на железниците чрез електрификация на железопътните линии по протежение на Трансевропейската транспортна мрежа;

- Модернизация на железопътната инфраструктура по направленията на Трансевропейската железопътна мрежа;

- Инвестиции за доставка на механизация и технологично оборудване за поддържане и експлоатация на железопътната инфраструктура в рамките на проектните технически и технологични параметри.

5.2. НЕФИНАНСОВИ КЛЮЧОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПЕРСОНАЛА

В Компанията майка ДП НКЖИ се провежда последователна политика по обучение и развитие на персонала, вътрешна преквалификация с цел минимизиране на недостига от персонал и преодоляване на дефицитите в компетенциите.

Списъчен състав на персонала в Компанията майка ДП НКЖИ към 31.12.2018 г. е 11 092 бр., като спрямо 2017 г. е намалял със 168 бр.

Служители	2018	%	2017	%	+/-
Жени	2 116	19%	2 128	19%	-12
Мъже	8 976	81%	9 132	81%	-156
	11 092		11 260		-168

Списъчен състав на персонала в Компанията майка ДП НКЖИ по **пол и възраст към 31.12.2018 г.**

	> 29 години	30-39 години	40-49 години	50-59 години	< 60 години	Общо	%
Жени	91	377	657	826	165	2 116	19%
Мъже	407	1 126	2 829	3 659	955	8 976	81%
	498	1 503	3 486	4 485	1 120	11 092	100%

Персонал Компанията майка ДП НКЖИ по пол и образование към 31.12.2018 г.

	основно и по- ниско	средно	средно 3-та степен	професионален бакалавър	бакалавър	магистър	Общо
Жени	27	937	453	84	108	507	2 116
Мъже	1 080	3 515	1 841	1 451	218	871	8 976
	1 107	4 452	2 294	1 535	326	1 378	11 092

През 2018 г. се запазва нивото на постъпилите и напусналите работници и служители от 2017 г. През годината са постъпили 916 и са напуснали 1 084 лица. Наблюдава се перманентен недостиг на персонал, възлизащ на 634 броя, което е 5,44% от общата численост по щат към 31.12.2018 г.

Заличено на осн. чл.2
от ЗЗЛД

С уважение,

инж. Красимир Папукчийски
Генерален директор
на ДП „НКЖИ“

Дата на съставяне:

30.04.2019 г.